

Det fælleskommunale systemlandskab – KOMBITs portefølje

I dette notat får du overblik over den rejse, som kommunerne og KOMBIT har begivet sig ud på for at etablere et fælleskommunalt systemlandskab.

Dette notat er særlig tiltænkt nye medarbejdere som skal til at arbejde med monopolbruddet og/eller andre dele af KOMBITs portefølje – eller andre som ønsker at danne sig et overblik over KOMBITs portefølje.

Versionshistorik

Versionsnr.	Dato	Ændring
1.0	28.02.2018	Publiceret på kombit.dk
1.1	20.04.2018	Opdateret oversigt over monopolområdet indsat.
1.2	22.05.2018	U:KFS tilføjet.
1.3	03.10.2018	Socialt Frikort tilføjet.
1.4	09.10.2018	Henvisninger til KIGO fjernet.
1.5	06.03.2019	Diverse links til kombit.dk rettet. Links til STS', SP's og KDF's tidligere eksterne dokumentbiblioteker fjernet.
1.6	08.07.2019	Synlige kommunale Sundheds- og Ældredata tilføjet.
1.7	01.10.2019	Fjernet afsnit om Videncenter i KOMBIT - nu del af KL og KOMBITs Videncenter for Digitalisering og Teknologi

Indhold

Notatet er inddelt i følgende afsnit:

1.	Udgangspunktet.....	2
2.	Transitionsaftalen.....	2
3.	Vejen mod målet.....	2
3.1	Rammearkitekturen som kompas.....	4
3.2	Monopolbrud og meget mere.....	5
3.3	Find information fra projekterne.....	8

1. Udgangspunktet

Det kommunale it-marked var tidligere domineret af én leverandør, som var ejet af kommunerne selv: KMD (det tidligere Kommunedata).

For kommunerne havde det den fordel, at de mange KMD-systemer kunne trække på fælles støttefunktionalitet, og løsningerne var sammenhængende og driftsstabile.

Når en kommune indkøbte en løsning fra en anden leverandør var situationen imidlertid sådan, at kommunen skulle betale for udvikling af støttefunktionalitet og løsningens adgang til kopiregistre (f.eks. P-data), ligesom den givne løsning typisk ikke ville kunne indgå i overblikket i KMD Sag.

Efter salget af KMD i 2008 stod kommunerne i en situation, hvor de ikke længere selv havde medbestemmelse på løsningsudbud og prisfastsættelse, og hvor der var krav til, at KMD's monopolløsninger skulle konkurrenceudsættes. Som en del af konkurrenceudsættelsen var der behov for at fremme standardisering og konkurrence på markedet.

Med etableringen af KOMBIT i 2009 ønskede kommunerne at skabe bedre markedsvilkår og bedre sammenhæng i it-landskabet. Du kan læse mere om [etableringen af KOMBIT på hjemmesiden](#).

2. Transitionsaftalen

[Transitionsaftalen](#) blev indgået mellem KL og KMD, da KMD blev solgt i 2009. Formålet med aftalen var at skabe forsyningssikkerhed og sikkerhed omkring prisudviklingen for KMD's monopolsystemer. Endvidere skabte aftalen rammerne for, at det nye, privatejede KMD var forpligtet til at sikre, at de fælleskommunale fag- og dertilhørende forudsætningssystemer kunne udbydes på markedsmæssige vilkår, og at de data, der lå i systemerne, blev gjort tilgængelige for kommunerne og de nye leverandører.

Udover at åbne markedet for nye leverandører, så kommunerne kan høste de økonomiske og kvalitetsmæssige gevinster, der ligger i åben konkurrence, var hensigten også at sikre, at de nye systemer kom til at basere sig på en åben, fælleskommunal arkitektur. Det er KOMBIT, der varetager og overvåger Transitionsaftalen på vegne af KL. Aftalen regulerer en række områder for KMD's såkaldte "kritiske it-løsninger".

KOMBIT samarbejder med ATP (Udbetaling Danmark) om at anskaffe løsninger, der skal erstatte nogle af disse kritiske it-løsninger, hvor KMD tidligere var eneste leverandør på markedet.

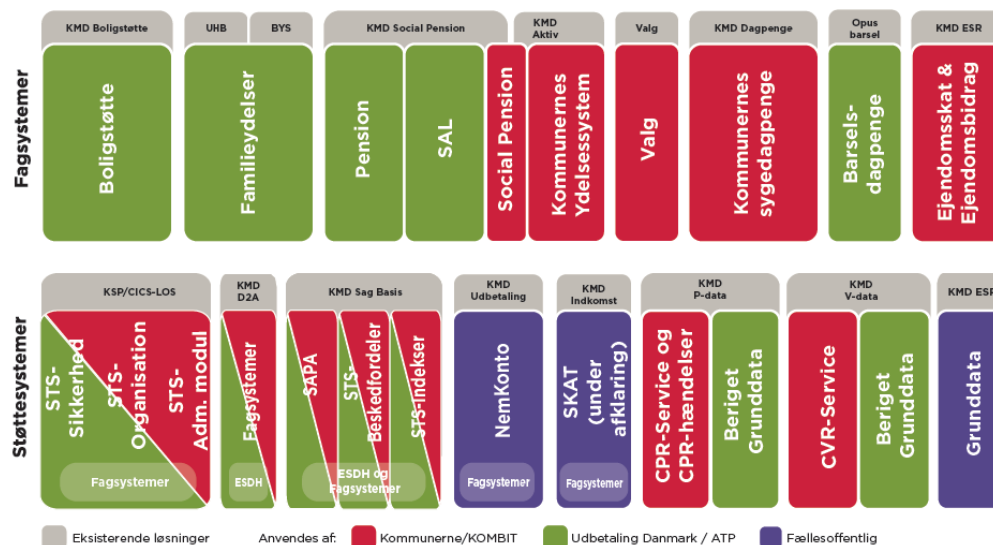
3. Vejen mod målet

I oversigten over monopolbrudsområdet (indsat nedenfor), er med gråt angivet de eksisterende KMD-monopolløsninger, der skal erstattes med nye konkurrenceudsatte løsninger.

De grønne projekter er ATP/Udbetaling Danmark ansvarlig for, da de nye løsninger skal erstatte de monopolsystemer, som understøtter Udbetaling Danmarks opgaveløsning. KOMBIT står for de røde projekter på vegne af kommunerne. De lilla projekter gennemføres fællesoffentligt, f.eks. som en del af Grunddataprogrammet.

Oversigt over monopolområdet

- eksisterende- og erstatningsløsninger (version marts 2018)

Den oprindelige beslutning om at lade alle 98 kommuner handle sammen byggede på, at kommunerne med konkurrenceudsættelsen af KMD's monopolsystemer stod over for en stor udfordring, som krævede, at kommunerne handlede i fællesskab.

Der var flere grunde til, at kommunerne stod sammen om at gennemføre anskaffelserne i fællesskab gennem KOMBIT:

- Med de fælles udbud kunne man undgå, at der blev tale om unødige og dyre dobbeltudvikling og parallel vedligeholdelse af flere ens systemer
- Landsdækkende udbud ville gøre det mere attraktivt for andre leverandører at forsøge at komme ind på markedet på trods af de store og risikable investeringer, som det ville kræve fra leverandørens side
- Når alle 98 kommuner handler sammen og indkøber en fælles løsning, bliver kommunernes samlede it-udgifter lavere
- Et fælles indkøb sikrer sammenhæng på tværs af kommunerne og et bedre grundlag for erfaringsudveksling.

I det fælleskommunale systemlandskab vil kommunerne have mulighed for at træffe lokale beslutninger i et helt andet omfang end tidligere. Med de fælles udbud er

markedet blevet åbnet op og flere leverandører vil kunne levere løsninger, der understøtter kommunernes opgaveløsning. Det stiller også krav til den enkelte kommunes arbejde med at udvikle og vedligeholde sin egen løsningsportefølje i tråd med udviklingen af systemlandskabet.

Hvis kommunerne skal høste gevinsterne ved etableringen af den fælleskommunale infrastruktur og systemlandskabet, kræver det fokus på sammenhæng og standardisering – også ved egne indkøb af it-løsninger.

3.1 Rammearkitekturen som kompas

For at skabe sammenhæng mellem løsningerne og fjerne afhængigheden af kopiregistre arbejder KOMBIT sammen med kommunerne efter principperne i [den fælleskommunale rammearkitektur](#). Rammearkitekturen skal udgøre grundfjeldet under det fælleskommunale systemlandskab og udstikker derfor retningen for fremtiden.

Ved at implementere og koble løsninger på fælleskommunale infrastrukturelementer, kan kommunernes fagsystemer udveksle data med hinanden. Systemerne vil også kunne trække data ind fra andre relevante datakilder.

Hovedelementerne i infrastrukturen er:

- Kommunernes Datafællesskab (KDF)
- Serviceplatformen
- Støttesystemerne (STS)

I KOMBIT er projekterne for disse tre hovedelementer organiseret i [KDI - Kommunernes Data & Infrastruktur](#), som har ansvaret for at udvikle og forvalte den fælleskommunale infrastruktur.

Kommunernes Datafællesskab (KDF)

Kommunernes Datafællesskab indkøber de snitflader, som alle 98 kommuner har behov for at få etableret i forbindelse med monopolbrudsystemerne og Støttesystemerne. KDF indkøber også – i nogle tilfælde – øvrige snitflader ud fra kommunernes behov. Målet er at minimere omkostninger via fælles indkøb og sikre, at kommunerne kun betaler for én snitflade én gang.

Serviceplatformen

[Serviceplatformen](#) er et infrastrukturelement, hvorigennem kommuner og leverandører kan få adgang til data og funktionalitet fra fag- og kildesystemer som f.eks. SKAT, CPR- og CVR-registret. Serviceplatformen er i drift.

Serviceplatformen indeholder en integrationsplatform, hvor it-systemer kan kobles til og anvende de udstillede services. Den anden del af platformen er en selvbetjeningsdel til kommuner og leverandører, hvor de kan administrere aftaler om dataadgang og få overblik over bl.a. eget forbrug.

Via Serviceplatformen får kommunerne bl.a. også én fælles integration til økonomissystemer og et tidssvarende dataformat. Denne integration kaldes [Økonomi i Rammearkitekturen \(ØiR\)](#) og består af en række snitflader, der faciliterer forskellige aspekter af kommunikationen af økonomidata mellem fagsystemer og økonomi- og afregningssystemer.

Støttesystemerne

Støttesystemerne (STS) består af en række it-komponenter. Komponenterne skal fungere som infrastruktur for monopolbrudssystemerne Kommunernes Ydelsessystem (KY), Kommunernes Sygedagpengesystem (KSD) og SAPA. Andre kommunale løsninger vil også kunne kobles på Støttesystemerne, når monopolbruddet er implementeret.

Støttesystemerne er opbygget som moduler med standardiserede snitflader, så alle leverandører vil kunne udvikle integrationer til dem.

Støttesystemerne er primo 2018 ved at blive gjort modne til drift, og vil blive benyttet af en række KOMBIT-indkøbte løsninger i 2018.

3.2 Monopolbrud og meget mere

Systemlandskabet skal være åbent og tilgængeligt for mange forskellige leverandører. På den måde sikres konkurrencedygtige priser for kommunerne.

Gennem en samlet projektportefølje kaldet [monopolbruddet](#) skal KMD-systemer udfases og erstattes af konkurrenceudsatte løsninger. Gevinsterne ved monopolbruddet er bedre sammenhæng mellem kommunernes systemer og lavere samlede systemudgifter. **Serviceplatformen** og **Støttesystemerne** indgår i denne projektportefølje sammen med disse projekter:

- [Kommunernes Sygedagpengesystem \(KSD\)](#)
 - KSD skal understøtte udbetaling af sygedagpenge. Systemet skal afløse KMD Dagpenge og KMD E-dagpenge. Området for barseldagpenge, der tidligere også var understøttet i KMD Dagpenge, overgik i 2012 til Udbetaling Danmark, som fik opgaven med at konkurrenceudsætte barseldagpengeområdet.
- [Kommunernes Ydelsessystem \(KY\)](#)
 - KY skal afløse KMD Aktiv og BIS-Y. Med systemet etableres en fælleskommunal understøttelse af kontanthjælpsområdet. En af målsætningerne for projektet er at understøtte korrekt og rettidig udbetaling af ydelser på kontanthjælpsområdet.
- [Sags- og Partsoverblik \(SAPA\)](#)
 - SAPA-løsningen er kommunernes nye overblik over data om borgere og virksomheder og deres sager hos kommunen. SAPA er en forkortelse for **Sags-** og **Partsoverblik**. Med SAPA får de kommunale brugere en moderne og tidssvarende løsning. Løsningen vil være baseret på Støttesystemerne og Serviceplatformen. Data fra grunddataløsninger og kommunernes fagløsninger kan således blive vist i SAPA via den fælleskommunale infrastruktur.

Udfasning af kritiske it-systemer og projekter i grunddataprogrammet

I forbindelse med monopolbruddet har KOMBIT og kommunerne også igangsat en række andre projekter, der skal konkurrenceudsætte eksisterende monopolløsninger, åbne markedet op og sikre sammenhæng i systemlandskabet. Disse projekter skal udfase systemer, der er en del af [transitionsaftalen mellem KL og KMD](#). Nogle af projekterne er desuden en del af [det fællesoffentlige grunddataprogram](#).

- [Bygnings- og Boligregistret \(BBR\)](#)
 - BBR indeholder oplysninger om alle bygninger og boliger i Danmark og er en del af det fællesoffentlige grunddataprogram. BBR 1.8 er i drift.
- [CPR/CVR](#)
 - Projektet er en del af grunddataprogrammet. Målet er, at kommunerne kan udfase brug af og betaling til kopiregistre med persondata og virksomhedsdata (f.eks. P-data og V-data).
- [Danmarks AdresseRegister \(DAR\)](#)
 - DAR skal fungere som grunddataregister for vejnavne og adresser. Projektet er en del af grunddataprogrammet.
- [Ejendomsskat og Ejendomsbidrag](#)
 - [Ejendomsstamregistret \(ESR\) skal udfases](#) som en del af grunddataprogrammet. KOMBIT har i den forbindelse indgået kontrakt om en ny samlet it-løsning til opkrævning af ejendomsskat og ejendomsbidrag.
- [Indkomst/Udbetaling](#)
 - Projektet er en del af udfasningen af KMD's kritiske forudsætningssystemer. Projektet skal reducere kommunernes udgifter til brug af supplerende systemer på indkomst- og udbetalingsområdet, herunder KMD Indkomst og KMD Udbetaling.
- [Social Pension](#)
 - KMD Social Pension er en af de kritiske it-løsninger nævnt i transitionsaftalen og anvendes af kommunerne og Udbetaling Danmark. Projektet varetager udfasning og etablering af en ny løsning til understøttelse af området for den kommunale del.
- [Udfasning: Kritiske Forudsætningssystemer \(U:KFS\)](#)
 - Projektet har på kort sigt til formål at reducere kommunernes udgifter til en større gruppe af KMD's kritiske forudsætningssystemer for i sidste ende at kunne opsi aftaler med KMD for de pågældende systemer på vegne af alle 98 kommuner.
- [VALG](#)
 - KMD Valgudskrivning skal erstattes af en fælleskommunal løsning til understøttelse af alle valg, som kommunerne er ansvarlige for. Projektet er en del af udbudsplanen for monopolbruddet.

Fælleskommunale fag- og selvbetjeningsløsninger

KOMBIT står desuden for at indkøbe fagløsninger på vegne af kommuner inden for de områder, hvor der ikke endnu er etableret et velfungerende marked eller hvor det er hensigtsmæssigt, at kommuner anvender det samme system:

- [Aula](#) (tidl. Samarbejdsplatformen)
 - Aula erstatter folkeskolernes brug af SkoleIntra og bliver fremtidens kommunikationskanal i folkeskoler og SFO'er i alle kommuner. I 93 kommuner, vil Aula også blive anvendt af dagtilbud. Aula er en del af [det fællesoffentlige Brugerportalsinitiativ \(BPI\)](#).
- [Byg og Miljø](#)
 - Byg og Miljø er en digital selvbetjeningsløsning, som bruges af borgere og virksomheder til ansøgninger om bygge- og miljøtilladelser. Løsningen er i drift.
- [Digitalisering Udsatte Børn og Unge \(DUBU\)](#)
 - DUBU er en fællesoffentlig it-løsning, som fremmer sammenhæng og kvalitet for området for udsatte børn og unge. Løsningen er i drift og anvendes af 75 kommuner.
- [Fælleskommunal Virksomhedskontakt Database](#)
 - Den fælleskommunale database skal understøtte virksomhedskontakt på tværs af kommuner og kommunale institutioner. Løsningen skal fungere som en fælles infrastruktur, hvor jobcentre, væksthuse og erhvervscentre kan dele oplysninger om kontakt med virksomheder og virksomhedsbesøg.
- [Fælleskommunalt Ledelsesinformationssystem \(FLIS\)](#)
 - FLIS er en fælleskommunal løsning til benchmark- og ledelsesinformation. Løsningen er i drift og 89 kommuner er tilsluttet.
- [Fælles Bibliotekssystem](#)
 - Fælles Bibliotekssystem indeholder oplysninger om lånere, lån, reservationer og økonomiske mellemværender mellem låner og bibliotek. Løsningen erstatter de seks biblioteksløsninger, som hidtil har eksisteret på området og dækker både folke- og skolebiblioteker. Løsningen er i drift. 97 kommuner og det Danske Bibliotek i Sydslesvig har tilsluttet sig.
- [Fælles Sprog III](#)
 - Fælles Sprog III (FSIII) er en fælles standard for registrering af data på ældre- og omsorgsområdet. Projektet skal bidrage til bedre sammenhæng og mere datagenbrug i kommunernes elektroniske omsorgsjournaler (EOJ) – dette sker gennem implementering af ensartede begreber, klassifikationer og tilpassede arbejdsgange. Projektet skal bl.a. sikre, at leverandører af EOJ-systemer tilpasser deres udviklingsplaner til understøttelse af FSIII.
- [Køreprøvebooking](#)
 - Løsningen bruges af kørelærere til at booke de tider til køreprøver, som politiet frigiver. Køreskoleelever kan i løsningen følge deres sag og medarbejdere hos

kommunernes borgerservice kan bl.a. godkende elevs lægeattester. Løsningen er i drift.

- [NemRefusion](#) og [Mit Sygefravær](#)
 - Virksomheder, selvstændige og a-kasser kan via NemRefusion anmelde og anmode om refusion af syge- og barseldagpenge, samt refusion i forbindelse med medarbejdere i løntilskud eller fleksjob. NemRefusion er i drift.
 - Mit Sygefravær er en borgervendt selvbetjeningsløsning, som det er obligatorisk for sygemeldte borgere at benytte. Løsningen er i drift. Når Kommunernes Sygedagpengesystem går i drift, vil der være integration til Mit Sygefravær.
- [Praksys.dk](#)
 - Kommuner og regioner er gået sammen om udvikling af en it-løsning, der skal understøtte praksissektoren. Kommuner får gennem praksys.dk et system til at håndtere bl.a. udstedelse af sundhedskort, borgers valg af sygesikringsgruppe og alment praktiserende læge, samt administration af den kommunale del af økonomien herunder udligning med regionerne.
- [Socialt Frikort](#)
 - Med '[Lov om forsøg med Socialt Frikort](#)' kan borgere med særlige sociale problemer i en forsøgsperiode i 2019 og 2020 blive visiteret til målgruppen for Socialt Frikort, hvis en række individuelle betingelser er opfyldt. Loven skal administreres af kommunerne via en fælleskommunal it-løsning, som KL og KOMBIT anskaffer og administrerer.
- [Synlige kommunale Sundheds- og Ældredata](#)
 - Projekt skal styrke det nære sundhedsvæsen i Danmark gennem øget gennemsigtighed og synlighed af de tilgængelige indsatser på området. Målet er, at kommunernes sundheds- og ældredata bliver standardiserede og mere tilgængelige på tværs af sektorer – og i de mange øvrige sammenhænge, hvor disse data efterspørges og kan gøre en forskel for borgerne.
- [Ydelsesrefusion](#)
 - Ydelsesrefusion er en it-løsning, der skal samle information om offentlige forsørgelsesydelse, automatisk hjemtage kommuners refusioner fra staten, afregne kommuners egen medfinansiering og håndtere tællerne for den enkelte borgers ydelser.

Man kan altid få et komplet overblik over [KOMBITs projektportefølje på denne side](#).

3.3 Find information fra projekterne

KOMBIT har udarbejdet en række vejledninger og materiale til kommunerne for at guide dem sikkert på vej mod det nye systemlandskab.

Størstedelen af **monopolbrudsprojekternes (KSD's, KY's og SAPAs)** materiale er tilgængeligt via [KOMBITs eksterne dokumentbibliotek](#). Projekterne brugte tidligere [Kommunernes drejebog for monopolbruddet](#) som overblik over

kommunernes opgaver. Dette er nu et historisk dokument, der ikke længere bliver opdateret. Nye opgaver bliver sendt til kommunerne gennem [KLIK](#).

Flere projekter har også udarbejdet materiale for at understøtte kommunernes udfasning og implementering. For en del projekters vedkommende er materialet tilgængeligt via projekternes sider på [kombit.dk](#), og man er velkommen til at henvende sig direkte til et projekt, hvis man har spørgsmål.

Enkelte projekter har også valgt at samle materiale i det eksterne dokumentbibliotek eller i en drejebog:

- **BBR's** materiale i [dokumentbiblioteket](#) er henvendt til kommuner i forbindelse med implementering af BBR 1.8.
- **CPR-/CVR-projektet** har samlet anvisninger, rapporter og cases i [projektets drejebog](#), der er en samling af anvisninger, rapporter og cases. Materialet er tilgængelig i en Yammer-gruppe for de kommuner, der har tilsluttet sig projektet.
- **DUBU** har materiale til kommuner og leverandører i [dokumentbiblioteket](#).
- **Kommunernes Data & Infrastruktur (KDI)** har samlet materiale om Kommunernes Datafællesskab (KDF), Støttesystemerne (STS) og Serviceplatformen (SP) i [det eksterne dokumentbibliotek](#).
- **Ydelsesrefusions dokumentbibliotek** indeholder materiale til kommunerne om bl.a. implementering, informationsmøder, opgaver og tilslutning.